CAROLI LINNAEI, M.D., BOTANICI & MINERALOGI PUBLICI, ...

Carl von Linné

Digitized by Google

EK GENT
1439
Digitized by Google

CAROLI LINNÆI, M.D.

BOTANICI & MINERALOGI PUBLICI

FUNDAMENTA BOTANICA,

IN QUIBUS

THEORIA BOTANICES

APHORISTICE

TRADITUR.

Editio tertia, prioribus longe auctior & emendatior.

AMSTELAEDAMI,

Apud SALOMONEM SCHOUTEN.

1741.

BOTANICIS

D. D. JO. JAC. DILLENIO.

Profeſſori Botanices Oxonienſi.

D. D. ADRIAN. ROYENO.

Profeſſori Botanices Leydenſi.

D. D. ANTON. JUSSIEU.

Profeſſori Botanices Pariſino.

D. D. JOHAN. BURMANNO.

Profeſſ. Botanic. Amſtelodamenſi.

SALVIS TITULIS,

Opuſculum hoc aliquot foliorum,
365. aphoriſmis conſtans,

D.

CAROLUS

Digitized by Google

SUMMIS

D. D. ALBER. HALLERO.
Profeſſori Botanices Gottingenſi.

D. D. JO. FRED. GRONOVIO.
Medico Leydenſi.

D. D. BERNH. JUSSIEU.
Profeſſori Botanices Pariſino.

D. D. JOHAN. AMMANNO.
Profeſſ. Botanices Petropolitano.

SALVO ORDINE,

verum ſeptem annorum,
at examine florum 8000.

D.

LINNÆUS.

Digitized by Google

PRÆFATIO.

SAtis ſcimus haberi Botanicen (Hiſtor. Natur.)
mole amplam,
varietate gratam,
diligentia ſæpius curioſam,
Sed ſi quis ex ea Fabulas,
& Auctorum citationes,
& inanes controverſias,
philologiam denique,
& ornamenta eximat,
quæ ad Convivales ſermones,
hominumque Doctorum noctes, potius
quam ad inſtituendam Philoſophiam
ſint accommodata,
ad nihil magni res recedit,
Longe profecto abeſt ab ea ſcientia,
quam animo metimur.

Verulamius.

Digitized by Google

FUNDAMENTA BOTANICA.

I.

BIBLIOTHECA.

1. OMNIA, quæ in Tellure occurrunt, *Elementorum* vel *Naturalium* nomine veniunt.

2. NATURALIA (1) in Regna Naturæ tria dividuntur: *Lapideum*, *Vegetabile* & *Animale*.

3. *Lapides* (2) creſcunt; *Vegetabilia* (2) creſcunt & vivunt; *Animalia* creſcunt, vivunt & ſentiunt.

4. BOTANICA eſt Scientia Naturalis, quæ Vegetabilium (3) cognitionem tradit.

5. BIBLIOTHECA Botanica continet Libros de Vegetabilibus ſcriptos.

6. PHYTOLOGI vocantur Auctores, opere aliquo (5) de Vegetabilibus clari, ſive *Botanici* ſive *Botanophili* ſint.

7. BOTANICI (veri) ex Fundamento genuino Botanicam (4) intelligunt, omniaque Vegetabilia

(2) nomine intelligibili nominare noſcunt; ſunt *Collectores*, vel *Methodici*.

8. COLLECTORES (7) de numero ſpecierum Vegetabilium primario ſolliciti fuere, ut *Patres*, *Commentatores*, *Ichniographi*, *Deſcriptores*, *Monographi*, *Curioſi*, *Adonides*, *Floriſtæ*, *Peregrinatores*.

9. *Patres* (8) Botanices prima rudimenta depoſuerunt.

10. *Commentatores* [8] Patrum (9) ſcripta dilucidarunt.

11. *Ichniographi* (8) figuras Vegetabilium iconibus expreſſerunt.

12. *Deſcriptores* (8) adumbrationes (325) Vegetabilium exhibuerunt.

13. *Monographi* (8) Vegetabile unicum opere ſingulari proſecuti ſunt.

14. *Curioſi* (8) Vegetabilia vix adumbrata collegerunt.

15. *Adonides* (8) Catalogos Vegetabilium ſativorum, certi cujuſdam loci, compoſuerunt.

16. *Floriſtæ* (8) Catalogos Vegetabilium ſpontaneorum, certi alicujus loci, reliquerunt.

17. *Peregrinatores* (8) diſſitas regiones plantarum inveſtigandi cauſſa adierunt.

18. METHODICI (7) de Diſpoſitione [VI], & inde facta Denominatione [VII] Vegetabilium, impri-

Digitized by Google

imprimis laborarunt; ſuntque *Philoſophi*, *Syſtematici*, *Nomenclatores*.

19. PHILOSOPHI (18) ſcientiam Botanices ſecundum rationes & obſervationes theoretice propoſuerunt; ut *Oratores*, *Eriſtici*, *Phyſiologi*, *Inſtitutores*.

20. *Oratores* (19) in Philoſophando, diffuſo dicendi genere uſi ſunt.

21. *Eriſtici* (19) de veritate in Botanicis, ſcriptis publicis litigarunt.

22. *Phyſiologi* (19) ſexus [V] myſterium in plantis revelarunt.

23. *Inſtitutores* (19) regulas, canones & axiomata communicarunt.

24. SYSTEMATICI (18) de diſpoſitione plantarum in certas phalanges præcipue laborarunt; qui vel *Orthodoxi* vel *Heterodoxi* dicuntur.

25. *Heterodoxi* Syſtematici (24) ab alio, quam fructificationis principio (164) Vegetabilia diſtribuerunt; ut *Alphabetarii*, *Rhizotomi*, *Phyllophili*, *Phyſiognomi*.

26. *Orthodoxi* Syſtematici (24) e fructificationis vero fundamento (164) methodum deſumſere; ſuntque *Univerſales* vel *Particulares*.

27. *Univerſales* (26) Orthodoxi Syſtematici, genuina methodo omnes Vegetabilium claſſes conſtruxerunt; ut *Fructiſtæ*, *Corolliſtæ*, *Calyciſtæ*, *Sexualiſtæ*.

28.

Digitized by Google

28. *Fructiſtæ* (27) a *Pericarpio* (86), *Semine* vel *Receptaculo* fructificationis, Claſſes Vegetabilium compoſuerunt, ut *Cæſalpinus*, *Moriſonus*, *Rajus*, *Knauthius*, *Hermannus*, *Boerhaavius*.

29. *Corolliſtæ* (27) a Corolla (86) petaloſa Claſſes diſtinxerunt; ut *Rivinus* & *Tournefortius*.

30. *Calyciſtæ* (27) a Calyce Claſſes diſtribuerunt; ut ut *Magnolius*, & *Nos*.

31. *Sexualiſtæ* (27) a ſexu (149) diſtribuunt, uti *Ego*

32. *Particulares* (26) Orthodoxi Syſtematici unius tantum Claſſis Syſtema compoſuere; e. gr. *Compoſitorum*, *Umbellatorum*, *Graminum*, *Muſcorum*, *Fungorum*.

33. *Compoſitorum* (117) Claſſes expoſuerunt *Vaillantius* & *Pontedera*.

34. *Umbellatorum* (118) Claſſem inſtruxerunt *Moriſonus* & *Artedius*.

35. *Graminum* Claſſes compoſuere *Rajus*, *Scheuchzerus*, *Michelius* & *Nos*.

36. *Muſcorum* Claſſem elaboravit *Dillenius*, & *Michelius*.

37. *Fungorum* Claſſem itidem inſtruxit *Dillenius*, & *Michelius*.

38. NOMENCLATORES (18) de Vegetabilibus recte denominandis (210) ſolliciti fuere; hi ſunt *Synonymiſtæ*, *Critici*, *Etymologi*, *Lexicographi*.

39. *Synonymiſtæ* (38) diverſa Vegetabilium, a Phytho-

Digitized by Google

tologis (6) impoſita nomina, collegerunt.

40. *Critici* (38) nomina, generibus & ſpeciebus vere propria, determinant.

41. *Etymologi* (38) radices & origines nominum genericorum eruunt.

42. *Lexicographi* (38) nomina diverſarum linguarum colligunt,

43. BOTANOPHILI (6) ſunt, qui Vegetabilia, non ſecundum fundamenta Botanica (151) tractant, ut *Anatomici*, *Hortulani*, *Medici*, *Anomali*.

44. ANATOMICI (43) internas Vegetabilium partes contemplati ſunt.

45. HORTULANI (43) culturam Vegetabilium tradiderunt,

46. MEDICI (43) vires Vegetabilium rimati ſunt ſecundum diverſa ſæpius principia; hinc Sectæ diverſæ, ut *Aſtrologi*, *Chemici*, *Obſervatores*, *Mechanici*, *Signatores*, *Chymologi*, *Botano-Syſtematici*.

47. *Aſtrologi* (46) de viribus Vegetabilium ab aſtris, ut *Signatores* (46) a convenientia & figura utriusque externa divinarunt.

48. *Chemici* (46) vires Vegetabilium per ignem addiſci putarunt,

49. *Obſervatores* (46) ab empiria, ut *Mechanici* (46) a dogmaticis principiis, vires Vegetabilium addidiſcerunt,

50. *Chymologi* (46) a ſapore & odore vires ingerendorum optime noſcunt.

51. *Botano-Syſtematici* (46) ſecundum claſſes naturales, vires medicamentorum & alimentorum, miro artificio, diſtinguunt.

52. ANOMALI (43) ſunt, qui varia alia de Vegetabilibus ſcripſerunt, ut *Poetæ*, *Theologi*, *Bibliothecarii*, *Biologi*, *Miſcellanei*.

II.

SYSTEMATA.

53. SYSTEMATICIS (24) Orthodoxis (26), nitor & certitudo ſcientiæ Botanices debetur.

54. CÆSALPINUS (28) eſt Fructiſta & primus verus Syſtematicus, ſecundum Germinis & Receptaculi ſitum diſtribuens.

55. *Moriſonus* (28) eſt Fructiſta cum Phyſiognomis (25) & Corolliſtis (29) copulatus.

56. *Hermannus* (28) eſt Fructiſta, ſecundum fructum Gymnoſpermum & Angioſpermum numerans.

57. *Knauthius* (28) Chriſtoph. Rajanum (59) Syſtema inverſum adoptavit.

58. *Boerhaavius* (28) Hermannianum [56] cum Rajano [59] & Tournefortiano (64) conciliavit.

59.

59. *Rajus* (28) e Fructiſta (28) Corolliſta (29) evaſit.

60. *Camellus* ſecundum valvulas pericarpii (28) plantas diſpoſuit.

61. RIVINUS eſt Corolliſta (29), ſecundum regularitatem & numerum petalorum cum triplici fructu.

62. *Knauthius* Chriſtian. Rivinianum (61) inverſum, numerum ſcilicet regularitati petalorum præferendo, ſuum fecit.

63. *Ruppius* Rivinianum (61) Syſtema in Compoſitis (117) emendavit.

64. TOURNEFORTIUS eſt Corolliſta (29) ſecundum regularitatem & figuram cum duplici (97) ſitu receptaculi floris.

65. *Pontedera* Tournefortianum (64) cum Riviniano (61) combinare tentavit.

66. MAGNOLIUS eſt Calyciſta (30), cum Fructiſtis (28) combinatus.

67. Nos Calyciſtæ (30) ſumus ſecundum Calycis diverſas ſpecies.

68. EGO, etiam Sexualiſta (31) ſum, ſecundum numerum, proportionem & ſitum ſtaminum cum piſtillis.

69. *Vaillantius* (33) Compoſitos flores, a calyce, receptaculo & ſeminibus diſtinguit.

70. *Pontedera* (33) Compoſitos ſecundum receptacula & ſemina triplicia diſtribuit.

71. *Moriſonus* (34) Umbellatos (118) ſecundum figuram ſeminum enumerat.

72. *Artedius* (34) Umbellatos ſecundum involucra quadrifariam diſponit.

73. *Rajus* (35) Gramina, ſecundum affinitates; *Michelius* ſecundum glumas ſimplices & ariſtatas; *Nos* vero ſecundum ſexum diſtribuimus.

74. *Scheuchzerus* (35) Gramina ſecundum glumarum partes ſynoptice diſtinguit.

75. *Dillenius* (36. 37) Muſcos & Fungos ſecundum ſitum & ſpeciem fructificationis conjungit & ſeparat.

76. *Michelius* (36. 37) Algas & Fungos ſecundum flores diverſos delineat.

77. *Nos* naturalis methodi fragmenta exhibuimus. *Royenus* Claſſes naturales excoluit.

III.

PLANTÆ.

78. Vegetabilium (2) *ſpecies* ſunt *Lithophyta*, *Fungi*, *Algæ*, *Muſci*, *Filices*, *Gramina*, *Herbæ* cum arboribus.

79. Vegetabilium *partes* (78) ſunt *Planta* & *Fructificatio*, quas rite dignoſcere Tyronis primum erit.

80.

80. *Planta* (79) totum corpus cujuſcunque Vegetabilis, exceptis genitalibus (142), involvit, cujus partes in pleriſque ſunt *Radix*, *Truncus*, *Folia*, *Fulcra*.

81. RADIX (80) triplex eſt: *Bulboſa*, *Tuberoſa*, *Fibroſa*.

a *Bulboſa* Solida, tunicata, ſquamoſa.
duplicata, aggregata.
figura varia.

b *Tuberoſa* Seſſilis, pendula.
figura varia.

c *Fibroſa* (*ſitu*) perpendicularis, horizontalis.
(*diviſione*) ſimplex, ramoſa.

82. TRUNCUS (80) eſt Radix (81) ſupra terram; isque duplex eſt: *Caulis*, *Culmus*.

a *Caulis* eſt duplex, ſimplex vel compoſitus.

Simplex Caulis continuata ſerie verſus apicem extenditur; eſtque

Integer cum nullos emittit ramos. hicque
nudus, foliatus.
rectus, volubilis, flexuoſus, obliquus.
reclinatus, procumbens, repens, ſarmentoſus.
perennis, fruticoſus, ſuffruticoſus, annuus.
teres, anceps, trigonus, &c. polygonus, ſtriatus, canaliculatus, glaber, villoſus, ſcaber, hiſpidus.

Ramoſus Caulis ramulos laterales emittit.
adſcendens, diffuſus.
brachiatus, ramoſiſſimus, fulcratus, prolifer.
cætera ut integer.

Compoſitus adſcendendo in ramulos ſubdiviſe deliqueſcit.
dichotomus, diſtichus, ſubdiviſus.

b *Culmus* integer, ramoſus.
æqualis, articulatus, ſquamoſus.
nudus, foliatus.

83. FOLIA (80) tripliciter conſideranda ſunt:

a *Simplicia, cum petiolus unicum gerit folium.*

Circumſcrip. Orbiculatum, ſubrotundum, ovatum, ovale, longum, cuneiforme.

Angulis Lanceolatum, lineare, ſubulatum, triangulare, deltoides, quinquangulare, rotundum.

Sinubus Reniforme, cordatum, lunulatum, ſagittatum, cordato-ſagittatum, haſtatum, panduræforme, bifidum &c. bilobum &c. palmatum, pinnatifidum, laciniatum, ſinuatum, bipartitum &c. integrum (indiviſum).

Margine Dentatum, ſerratum, crenatum, repandum, cartilagineum, ciliatum, lacerum, criſpum, eroſum, integerrimum.

Superficie

Superficie Tomentoſum, piloſum, hiſpidum, ſcabrum, aculeatum, ſpinoſum, papilloſum, nitidum, plicatum, undulatum, rugoſum, venoſum, nervoſum, nudum.

Apice Truncatum, retuſum, præmorſum, emarginatum, obtuſum, acutum, acuminatum, obtuſum cum acumine.

Lateribus Teres, tubuloſum, carnoſum, membranaceum, depreſſum, compreſſum, planum, convexum, concavum, canaliculatum, enſiforme, acinaciforme, dolabriforme, linguiforme, triquetrum, &c. trigonum &c. ſulcatum, ſtriatum,

b *Compoſita, cum communi petiolo plura affiguntur foliola.*

Gradu Compoſitum *a*, decompoſitum *b*, ſupradecompoſitum *c*.

Modo Digitatum *d*, pinnatum *e*, ramuloſum *f*.

hinc Binatum. ternatum. quinatum. &c.

Pinnatum cum impari, abruptum, cirroſe, oppoſite, alternatim, interrupte, articulate, decurſive. Conjugatum. Lyratum.

Decompoſitum Duplicato-ternatum &c.
Duplicato-pinnatum &c.

Supradecomp. Triplicato-ternatum &c.
Triplicato-pinnatum.

c Dn

c *Determinatum diſtinguit, non vero mutat ſtructuram.*

Directione Inflexum, erectum, patens, horizontale, reclinatum, revolutum, radicans, radicatum, natans.

Loco Seminale, radicale, caulinum, ramoſum, ſubalare, florale.

Inſertione Peltatum, petiolatum, ſeſſile, decurrens, amplexicaule (ſemiampl.) perfoliatum, connatum, vaginans.

Situ Articulata, ſtellata, terna &c. oppoſita, alterna, ſparſa, conferta, imbricata, faſciculata, acerosa, frondes.

84. FULCRA (80) plantarum ſunt novem, *Bractea*, *cirrus*, *ſpina*, *aculeus*, *petiolus*, *pedunculus*, *ſcapus*, *ſtipula*, *glandula*.

85. PEDUNCULUS (84) ſuſtinet, geritque fructificationem: unicam, geminam, plurimam, numeroſam, radicalem, caulinam, alarem, terminatricem, ſolitariam, ſparſam, conglobatam, conglomeratam, paniculatam, corymboſam, faſciculatam, verticillatam, ſpicatam.

Scapus (84) fructificationem gerit radici (non trunco (82.) innatus.

Petiolus (84) folia affigit. *Pedunculus* vero fructificationem.

Cirrus (84) eſt vinculum, quo planta alio corpori alligatur.

Bractea

Bractea	(84) eſt folium florale.
Stipula	(84) gemmam conſtituit, inſertionibuſque adſtat.
Aculeus	(84) mucro plantæ affixus; *Spina* vero plantæ innatus.
Glandula	(84) humorem excernit.

IV.

FRUCTIFICATIO.

86. FRUCTIFICATIONIS [79] *partes* VII. ſunt.

a *Calyx*	ſpecies	6.	Perianthium, Involucrum, Spatha, Gluma, Amentum, Calyptra.
b *Corolla*	ſpecies	2.	Petalum, Nectarium.
	partes	2.	Limbus, Tubus.
c *Stamen*	partes	2.	Filamentum, Anthera.
d *Piſtillum*	partes	3.	(Germen), Stylus, Stigma.
e *Pericarpium*	ſp.	3.	Conceptaculum, Capſula, Siliqua, Legumen, Drupa, Pomum, Strobilus, ſæpe Bacca.
f *Semen*	partes	2.	Semen, Corona.
	ſpecies	2.	Semen, Nux.

g *Receptaculum* ſp. 3. Floris, Fructus, Fructificationis.

87. Partes FLORIS ſunt *Calyx*, *Corolla*, *Stamen*, *Piſtillum*.

FRUCTUS *Pericarpium*, *Semen*, *Receptaculum*.

FRUCTIFICATIONIS *Flos*, *Fructus*.

88. Eſſentia *Floris* (86) conſiſtit in Anthera & Stigmate, *Fructus* (87) in ſemine, *Fructificationis* (87) in flore & fructu, *Vegetabilium* in fructificatione (87).

89. *Perianthium* (86) a Bractea (85) differt, quod illud maturo fructu, ſi non prius, marceſcit, folia floralia non item.

90. *Corolla* (86) a Perianthio (86) diſtinguitur, quod illa cum ſtaminibus ſitu alternat, perianthium autem opponitur.

91. Petalorum (86) *Numerus* a baſi Corollæ, *Laciniarum* autem a medio Limbi, deſumendus eſt.

92. *Structuram* Fructificationis (86) triplicem, quoad omnes ſuas partes (86), ubique examinabit Botanicus: *Naturaliſſimam* ſcilicet, *Differentem*, & *Singularem*: & has tres ſecundum quatuor diverſitates: *a.* numerum, *b.* figuram, *c.* proportionem, & *d.* ſitum attento deſcribat oculo.

93. NATURALISSIMA (92) Structura Fructificationis a pluralitate votorum deſumitur: in *a.* numero, *b.* figura, *c.* proportione, & *d.* ſitu.

94.

94. Numerus (93) Naturaliſſimus eſt, quod *Calyx* in tot ſegmenta, in quot *Corolla* dividatur, quibus *Stamina* reſpondent, ſingulo ſingulis *Antheris* bilocularibus inſtructo. *Piſtilli* autem diviſio cum *Pericarpii* loculis vel valvis, aut *Seminum* ordinibus convenire ſolet.

95. Figura (93) Naturaliſſima eſt, quod *Calyx* minus patens contineat *Corollam* ſenſim dilatatam, noctu conniventem, *Staminibus* & *Piſtillis* erectis ſenſimque attenuatis refertam; hiſce pleriſque caducis, *Pericarpium* extenditur *ſeminibus* plenum.

96. Proportio (93) Naturaliſſima profert erectum *Calycem Corolla* minorem, cum *Staminibus* & *Piſtillis* longitudine æqualibus; ſi autem Piſtillum ſtaminibus longius eſt, *nutat* Flos; Si vero Stamina & Piſtilla verſus idem latus declinata ſunt, tum *decumbit* Flos. *Pericarpium* e germine factum incraſſatur, *Seminibuſque* parvis repletur.

97. Situs (93) Naturaliſſimus eſt, quod *Calyx* involvat Receptaculum, cui *Corolla* alternatim adnaſcitur; huic autem interius alternatim reſpondent *Filamenta*, quorum apicibus *Antheræ* incumbunt; Centrum Receptaculi occupat *Germen*, cujus apici *Stylus* inſidet, ſummo *Stigma* gerens. Hiſce decidentibus Germen in *Pericarpium* craſſeſcit, calyce ſuſtentatum, *Semina* Receptaculo Fructus adnexa includens. *Receptaculum* Floris germini vel ſubnaſcitur, vel circumnaſcitur, vel ſupernaſcitur.

98. DIFFERENS (92) Structura Fructificationis ab iis partibus, quæ in diverſis ſæpe differunt plantis, deſumitur.

99. *Calyx* differt (98) quoad *a.* numerum, compoſitionem, partes, lacinias; *b.* æqualitatem, figuram, marginem: *c.* extenſionem; *d.* locum, perſiſtentiam.

100. *Corolla* differens (98) eſt, quoad *a.* Petala, lacinias, nectaria; *b.* figuram, æqualitatem, marginem; *c.* extenſionem; *d.* locum, perſiſtentiam.

101. *Staminum Filamenta* differunt (98) quoad *a.* numerum, lacinias; *b.* figuram; *c.* proportionem; *d.* ſitum. *Antheræ* autem quoad *a.* numerum, loculamenta; *b.* figuram, dehiſcentiam; *c.* connexionem; *d.* ſitum.

102. *Piſtilla* differunt (98) quoad *a.* numerum, lacinias; *b.* figuram; *c.* longitudinem, craſſitiem; *d.* ſitum, trium ſcilicet partium (86).

103. *Pericarpium* differt (98) quoad *a.* numerum; loculamenta, valvas; *b.* ſpecies, figuram, dehiſcentiam; *c.* incluſionem; *d.* ſitum.

104. *Semina* differentia (98) obſervantur, quoad *a.* numerum, loculamenta; *b.* figuram, ſubſtantiam, coronulam; *c.* magnitudinem; *d.* ſitum in Receptaculo (97).

105. SINGULARIS (92) Fructificatio ab iis partibus, quæ in certis pauciſſimisque generibus obſervantur, deſumitur.

106. *Calyx* Corolla minus coloratus eſſe ſolet, excepta *Aſtrantia*, paucisque aliis.

107.

107. *Corolla* ipſi Perianthio inſidet in *Icoſandriis*; adnaſcitur autem calyci ſuo in *Monæcia Syngeneſiis*; communi vero Receptaculo cum Calyce infigitur in plerisque, exceptis pauciſſimis.

108. *Filamenta* ſtaminum Corollæ *Monopetalæ* plerumque affixa ſunt, *Polypetalæ* autem ſeparata, exceptis floribus *Antheris bicornibus* gaudentibus.

109. *Antheræ* apici filamentorum communiter inſident, exceptis *Paride*, *Aſaro*, *Ariſtolochia*, *Aro*, & pauciſſimis.

110. *Nectarium* (86), ſi a Petalo diſtinctum ſit, communiter ludit, ut *Epimedium*, *Parnaſſia*, *Nigella*, *Aquilegia*, *Helleborus*, *Aſclepias*, *Stisſeria*, *Paſſiflora*, *Commelina*, *Aconitum*.

111. *Germen* intra Antheras communiter collocatur, excepto *Aro* & *Rumice*.

112. *Stylus* apici germinis communiter inſidet, excepta *Alchemilla*, *Aphane*, *Agrimonia*, *Sibaldia*, *Suriana*, & *Icoſandriæ Polygynis*.

113. *Pericarpium* naturaliter clauditur, excepta *Reſeda* &c.

114. *Flores* omnes, qui Perianthio & Petalis inſtruuntur, ſunt *Simplices* vel *Aggregati*.

115. *Simplex* flos (87), cum pluribus floribus nulla pars fructificationis (86) communis eſt.

116. *Aggregatus* flos (87), cum pluribus floſculis aliqua pars fructificationis (86) communis eſt, diciturque *Compoſitus* vel *Umbellatus*.

117. *Compoſitus* flos eſt aggregatus (116), plures continens floſculos ſeſſiles, communi Receptaculo & Perianthio contentos, ſed Antheris in cylindrum connatis inſtructos.

118. *Umbellatus* flos eſt aggregatus (116), plures continens floſculos, receptaculo in pedunculos faſtigiatos, ex eodem puncto, producto.

119. *Luxurians* flos eſt, cum nonnullæ Fructificationis partes adeo multiplicantur, ut alii deſtruantur: eſtque vel *Multiplicatus*, vel *Plenus*, vel *Prolifer*.

120. *Multiplicatus* (119) flos de Corolla (raro de Calyce) multiplicata, ſalvis quibuſdam ſtaminibus, communiter prædicatur: eſtque *Duplicatus*, *Triplicatus* &c. Perianthium & Involucrum raro, Stamina vix unquam multiplicatum conſtituunt florem.

121. *Plenus* (119) flos eſt, cum Corolla adeo multiplicatur, ut omnia Stamina excludantur; adeoque tantum gradu, a Multiplicato (120) differt.

122. *Prolifer* (119) flos eſt, cum intra florem, ſæpius plenum (121), alii flores enaſcantur; *prolifer* autem *frondoſus* flos dicitur, cum intra talem florem ramulus vel folia emergant.

123. Multæ plantarum familiæ flores luxuriantes (119) vix exhibere queunt.

124. Prolificatio (122) florum ſimplicium (115) e Piſtillo, Aggregatorum (116) vero e Receptaculo fit.

125.

Digitized by Google

125. Impletio (121) florum ſimplicium (115) vel Petalis vel Nectariis peragitur.

126. Multiplicantur (120) ſæpius flores in Corolla polypetala, Duplicantur autem in monopetala; Flores tamen monopetalos eſſe, ſimulque plenos, contradictorium non eſt.

127. *Compoſiti* (117) flores *implentur* (121) vel petalis tubulatis, vel planis.

128. *Flores Simplices* (114) *pleni* (121) differunt a Compoſitis naturalibus (118), quod Pleni illi piſtillum commune, centrum floris occupans, Compoſiti vero ſtamina & piſtilla propria obtineant.

129. *Flores Compoſiti pleni* (127) e petalis *planis* (127) differunt a Simplicibus plenis (128), quod Compoſiti flores piſtilla propria, Simplices communia habeant.

130. *Flores Compoſiti pleni* e petalis *planis* (127) differunt a Compoſitis naturalibus (117) petalis planis, quod Pleni iſti antheris deſtituantur, Naturales vero ſtaminibus gaudeant.

131. *Radius* in Flore compoſito naturali (117) ſi piſtillis inſtruitur, omnes quoque pleni flores piſtillis inſtruuntur, ſi vero deſtituitur, etiam deſtituuntur pleni.

V.

Digitized by Google

V.

SEXUS.

132. Initio rerum, ex omni Specie viventium (3), unicum Sexus par creatum fuiſſe, ſuadet ratio.

133. Vegetabilia, ſenſatione licet deſtituantur, æque tamen ac Animalia *vivere* (3) probat ortus, nutritio, ætas, motus, propulſio, morbus, mors, Anatomia, organiſmus.

134. Omne vivum ex ovo provenire datur; per conſequens etiam Vegetabilia; quorum ſemina eſſe *ova*, docet eorum finis, ſobolem parentibus conformem producens.

135. Omne Vegetabile ex ovo (134) provenire dictitat ratio & experientia, confirmant cotyledones.

136. Cotyledones proveniunt e vitello ovi, cui punctum vitæ innaſcitur; ergo folia ſeminalia (83), quæ hilum involverunt, iidem ſunt.

137. Prolem non ab ovo tantum, nec a genitura ſola, ſed ab utriſque ſimul prodire probant Animalia Hybrida, Ratio, Anatomia.

138. Nullum ovum ante fœcundationem (137) excludi poſſe docet experientia, adeoque nec ova (134. 135) Vegetabilium.

139.

139. Omnis Species Vegetabilium (157) flore & fructu inſtruitur, etiam ubi viſus eos non detexit.

140. Omnis Flos (88) Antheris vel Stigmatibus componitur.

141. Flos (140) omnem Fructum antecedit, ut generatio partum.

142. *Fructificatio* (88) itaque continet genitalia plantæ, *Flos* (140) actum generationis, *Fructus* (134) autem partum.

143. Antheras (140) eſſe plantarum *genitalia maſculina*, & earum pulverem *Veram genituram*, docet eſſentia (88), præcedentia (141), ſitus, tempus, loculamenta, caſtratio, figura pulveris.

144. Stigmata (140), germini ubique annexa (97), eſſe *genitalia feminina*, probat eſſentia (88), præcedentia (141), ſitus, tempus, decidentia, abſciſſio.

145. *Generationem* (138) Vegetabilium fieri mediante genitura Antherarum (143) illapſu ſupra Stigmata (144), dictitat oculus, proportio, locus, tempus, pluviæ, palmicolæ, flores nutantes (96), ſubmerſi, Syngeneſia fruſtranea; imo omnium florum genuina conſideratio.

146. Calyx ergo (145) eſt *Thalamus*, Corolla *Auleum*, Filamenta *Vaſa ſpermatica*, Antheræ *Teſticuli*, Pulvis *Genitura*, Stigma *Vulva*, Stylus *Vagina*, Germen *Ovarium*, Pericarpium *Ovarium fœcundatum*, Semen *Ovum*.

147. Plantarum *Ventriculus* eſt Terra, *Vaſa Chylifera*

ra Radix, *Oſſa* Truncus, *Pulmones* Folia, *Cor* Calor; hinc planta *Animal inverſum* Veteribus dicta fuit.

148. Flos [140] qui Antheras (143) *Maſculus*, qui Stigmata (140) *Femineus*, qui utraque (143. 144) continet, *Hermaphroditus* dicitur.

149. Planta quæ floribus Maſculis (148) *Mas*, quæ Femineis (148) *Femina*, quæ Hermaphroditis [148] *Hermaphrodita*, quæ Maſculis & Femineis ſimul *Androgyna*; quæque Hermaphroditis & Maſculis aut Femineis ſimul inſtruitur, *Hybrida* dicitur: Hæc tamen Hermaphrodito aut Hermaphrodita conſtat.

150. Luxuriantes Flores [119] nulli naturales, ſed omnes *Monſtra* ſunt; Pleni [121] enim *Eunuchi* evaſerunt, adeoque ſemper abortiunt; *Multiplicati* [120] non æque; Proliferi (122) Monſtroſorum augent *Deformationem*.

VI.

CHARACTERES.

151. Fundamentum Botanices (4) Duplex eſt: Diſpoſitio & Denominatio.

152. Diſpoſitio (151) Plantarum diviſiones vel conjunctiones docet; eſtque vel *primaria*, quæ Genera, Ordines & Claſſes, vel *ſecundaria*, quæ Species & Varietates inſtituit.

153. Diſpoſitio (152) Vegetabilium vel *Synoptice* vel *Syſtematice* abſolvitur, diciturque vulgo Methodus.

154.

Digitized by Google

154. *Synopſis* (153) pro arbitrio diviſiones bifurcatas, longiores vel breviores, plures vel pauciores tradit, a Botanicis in genere (186) non agnoſcenda.

155. Syſtema (153) diſpoſitiones (152) per V appropriata membra reſolvit: *Claſſes* ſcilicet, *Ordines*, *Genera*, *Species*, *Varietates*.

156. Filum ariadneum Botanices eſt Syſtema (155), ſine quo chaos.

157. *Species* (155) tot numeramus, quot diverſæ formæ in principio ſunt creatæ. (132).

158. *Varietates* (155) tot ſunt, quot differentes plantæ, ex ejuſdem ſpeciei (157) ſemine ſunt productæ.

159. *Genera* (155) tot dicimus, quot diverſæ conſtructæ (92) fructificationes proferunt plantarum ſpecies (157) naturales (309).

160. *Claſſis* (155) eſt plurium generum (159) convenientia (165) in partibus fructificationis, ſecundum principia Naturæ & Artis.

161. *Ordo* (155) eſt Claſſium (160) ſubdiviſio, ne plura genera (159) diſtinguenda ſimul & ſemel evadant, quam animus facile aſſequatur.

162. Naturæ opus ſemper eſt ſpecies (157) & genus (159), Culturæ ſæpius varietas (158), Artis & Naturæ claſſis (160) ac ordo (161).

Digitized by Google

163. Facies eſt ſimilitudo quædam Vegetabilium (157) affinium & congenerum (159), nunc in hac, nunc in alia, nunc in pleriſque Vegetabilium partibus magis manifeſta.

164. Diſpoſitio (155) Vegetabilium primaria (152) à ſola fructificatione (86) deſumenda eſt.

165. Quæcunque plantæ in fructificationis partibus (86) conveniunt (92), limitatis limitandis (162), non ſunt in primaria (152) diſtributione diſtinguendæ.

166. Quæcunque (165) plantæ in fructificationis partibus, obſervatis obſervandis, differunt, non ſunt combinandæ.

167. A Numero *a*, Figura *b*, Proportione *c*, & Situ *d*, omnium partium (86) fructificationis differentium (92-113), omnis nota generum Characteriſtica (189) crui debet.

168. Facies (163) occulte conſuli poteſt, ne genus artificiale (162), levi de cauſa, fingatur.

169. Quæ (167) in uno genere ad genus ſtabiliendum valent, non idem neceſſario præſtant in altero.

170. Raro obſervatur genus, in quo aliqua pars (167) fructificationis non aberrat.

171. In pleriſque generibus nota aliqua fructificationis ſingularis (105) obſervatur.

172.

172. Si nota quædam fructificationis ſingularis (105), vel ſui generis propria (171), in ſpeciebus non omnibus adſit, ne plura genera accumulentur, cavendum.

173. Si nota quædam generi ſingularis (105) etiam in genere affini reperiatur, ne idem genus in plura, quam natura dictitat, ſeparetur, cavendum.

174. Quo conſtantior (93) pars aliqua Fructificationis (167) eſt in pluribus ſpeciebus, eo etiam certiorem exhibet notam genericam.

175. In aliis generibus hæc, in aliis alia pars fructificationis conſtantior obſervatur.

176. Si Flores (87) conveniunt, fructus (87) autem differunt, ceteris paribus, conjungenda ſunt; contrariorum plerumque contraria eſt ratio.

177. *Figura* (95) floris (87), certior eſt quam fructus (87) in pleriſque generibus.

178. *Numerus* (94) facilius aberrat quam figura (95): proportione numeri tamen optime explicatur. *Proportio* (96) ſæpe ludit. *Situs* conſtantiſſimus eſt.

179. *Receptaculi* (86) floris duplicem ſitum magni fecit *Tourneſortius* (64).

180. *Petalorum regularitatem* nimiam fecit *Rivinus* (61).

181. *Nectarium* (110) maximi fecit Natura, nihili hactenus data theoria. (54-76)

182. *Stamina* & *Calyx*, luxuriationibus minus obnoxia (120), petalis longe certiora ſunt.

183. *Pericarpii ſtructura*, (92) toties a Syſtematicis (54-66) examinata, infinitis exemplis (77) dudum docuit, ſe minus valere (164), quam Veteres crediderunt.

184. *Luxuriantes* Flores (119) ut Monſtroſi & Eunuchi (150), in genere (159) conſtituendo (167), attendi (165) non debent.

185. *Multiplicati* (120) & *Pleni* (121) Flores a calyce & infima ſerie petalorum, ut Proliferi (122) a prole, ad ſui generis naturales reducuntur.

186. *Character* idem eſt ac definitio generica (159): qui triplex datur: Factitius, Eſſentialis, & Naturalis.

187. *Eſſentialis* (186) Character notam generi, cui applicatur, propriiſſimam (171) & ſingularem (105) ſubminiſtrat.

188. *Factitius* Character (186) genus, ab aliis ſui ordinis (161), in methodo facta (53), tantum diſtinguit.

189. *Naturalis* Character (186) notas omnes (92-113) generi poſſibiles (167) allegat, adeoque Eſſentialem (187) & Factitium (188) includit.

199.

190. Character Factitius (188) erroneus eſt; Eſſentialis (187) bonus, ſed vix ubique poſſibilis; Naturalis (189) difficillimus eſt conſtructu, conſtitutus autem baſis (156) eſt omnium Syſtematum, generum infallibilis cuſtos, omnique Syſtemati (26-37) poſſibili & vero applicabilis.

191. Naturalis (189) Character ab omni Botanico (7) teneatur oportet.

192. Character (189) Naturalis omnes fructificationis notas (167), per ſingulas ſuas ſpecies (157) convenientes (165) recenſebit, diſſentientes (166) vero ſileat.

193. Nullus Character infallibilis eſt, antequam ſecundum omnes ſuas (159) ſpecies (157) directus.

194. Situs fructificationis naturaliſſimus (97), ni ſatis etiam differens (98) eſt, in Charactere (192) non adhiberi debet.

195. Character (186) nomen ſuum genericum (213) in frontiſpicio gerat.

196. Unaquæque pars fructificationis (86) in Charactere Naturali (192) novam ordiatur lineam.

197. Nomen partis fructificantis (86) lineam (196) differentibus literis inchoabit.

198. Similitudinis notam (167), ni dextra manu notiorem, Character (192) non aſſumat.

Digitized by Google

199. Notas convenientes (192) terminis compendioſe deſcribat Character.

200. *Termini* puri (81-85) eligendi, obſcuri & erronei non admittendi ſunt.

201. Termini (199) neceſſariis plures excludendi, pauciores augendi ſunt.

202. Character (192) in omnibus, licet diverſis Syſtematibus (54-77), immutabilis ſervetur.

203. Genus (159) unica ſpecie (157) conſtare poteſt, licet plurimis ſæpius componatur.

204. Quod valet de Charactere generico (162-202) valet etiam de claſſico (160); licet in hoc latius ſumantur omnia.

205. Claſſis genere magis arbitraria (162) eſt, utriſque magis ordo (161).

206. Claſſes quo magis naturales (163) eo, ceteris paribus, etiam meliores ſunt.

207. Claſſes & Ordines nimis longæ vel plures, difficillimæ ſunt.

208. Ordo genera, inter ſe magis affinia & ſimilia, propius collocabit.

209. Faciei plantarum (163) adeo adhærere, ut rite aſſumta fructificationis principia (164) deponantur, eſt ſtultitiam ſapientiæ loco quærere.

VII

VII.

NOMINA.

210. Denominatio, alterum (151) Botanices fundamentum; facta diſpoſitione (152) Nomina primum imponat.

211. Nomina vera plantis imponere Botanicis (7) genuinis (26) tantum in poteſtate eſt.

212. Nomina omnia ſunt in ipſa Vegetabilis enunciatione vel *muta*, ut Claſſis (160) & ordinis (161); vel *ſonora*, ut genericum (159) ſpecificum (157) & varians (158).

213. Quæcunque plantæ genere conveniunt (165), eodem nomine generico (212) deſignandæ ſunt.

214. Quæcunque plantæ genere differunt (166), diverſo nomine generico (213) deſignandæ ſunt.

215. Nomen genericum in eodem genere (213) *unicum* erit.

216. Nomen genericum in eodem genere *idem* erit.

217. Nomen genericum unum (215) idemque (216), ad diverſa deſignandum genera aſſumtum, altero loco excludendum erit.

218. Qui novum genus conſtituit, eidem nomen etiam imponere tenetur.

219. Nomen genericum immutabile figatur, antequam ſpecificum ullum componatur.

220. Nomina generica *primitiva* nemo ſanus introducit.

221. Nomina generica ex *duobus vocabulis* integris ac *diſtinctis* facta, e Republica Botanica releganda ſunt.

222. Nomina generica ex *duobus latinis vocabulis* integris & *conjunctis* compoſita, vix toleranda ſunt.

223. Nomina generica, ex vocabulo græco & latino, ſimilibuſque, *hybrida*, non agnoſcenda ſunt.

224. Nomina generica ex uno vocabulo plantarum generico *fracto*, altero *integro* compoſita, Botanicis indigna ſunt.

225. Nomen genericum, cui *ſyllaba* una vel altera *præponitur*, ut aliud plane genus quam quod antea ſignificet, excludendum eſt.

226. Nomina generica in *oides* deſinentia, e foro Botanico releganda ſunt.

Digitized by Google

227. Nomina generica, ex aliis nominibus genericis, cum *ſyllaba* quadam in *fine* addita, conflata, non placent.

228. Nomina generica *ſimili ſono* exeuntia, anſam præbent confuſionis.

229. Nomina generica, quæ ex *græca vel latina* lingua radicem non habent, rejicienda ſunt.

230. Nomina generica plantarum cum *Zoologorum* & *Lithologorum* nomenclaturis communia, ſi a Botanicis poſtea aſſumta, ad ipſos remittenda ſunt.

231. Nomina generica cum *Anatomicorum*, *Pathologorum*, *Therapeuticorum* vel *Artificum* nomenclaturis communia, omittenda erunt.

232. Nomina generica *contraria* ſpeciei alicui ſui generis, mala ſunt.

233. Nomina generica, cum *Claſſium* aut *Ordinum* naturalium nomenclaturis communia, omittenda ſunt.

234. Nomina generica e rebus domeſticis ſimilibusque *diminutiva*, minus placent.

235. Nomina generica *Adjectiva* ſubſtantivis pejora ſunt.

236. Nominibus genericis non abuti decet ad *Sanctorum*, Hominumve in alia arte *illuſtrium*, memoriam conſervandam, vel favorem captandum.

237. Nomina generica *Poetica*, *Deorum* ficta, *Regum* conſecrata, & eorum qui *Botanices* ſtudium *promoverunt*, retineo.

238. Nomina generica ad *Botanici*, bene meriti, memoriam conſervandam, conſtructa, ſancte ſervo.

239. Nomina generica, quæ *citra noxam* Botanices impoſita ſunt, ceteris (213-236) paribus, tolerari debent.

240. Nomina generica, quæ *characterem eſſentialem* (187), vel *faciem* plantæ exhibent, optima ſunt.

241. Nomina generica *Patrum* (9) Botanices, græca (229) vel latina, ſi bona (213-236) ſint, retineri debent, ut etiam *uſitatiſſima* & *officinalia*.

242. Nomen genericum *antiquum* (241) antiquo generi convenit.

243. Nomen genericum dignum (213-242), alio licet aptiori, *permutare* non licet.

244. Nomina generica, quamdiu *ſynonyma* (318) digna (213-242) in promptu ſunt, nova non effingenda.

245. Nomen genericum unius generis, ni ſupervacaneum (215-217), in aliud *transferri* non debet, licet eidem aptius competeret.

246. Si genus receptum, ſecundum jus naturæ (162) & artis (160), in plura dirimi debet, tum nomen

Digitized by Google

men antea *commune* manebit *vulgatiſſimæ* & *offici-nali* plantæ.

247. Nomina generica græca (229) *latinis literis* pingenda ſunt.

248. *Terminatio* & *Sonus* nominum genericorum, quantum fieri poſſit, facilitentur.

249. Nomina generica *ſesquipedalia*, enunciatu *difficilia* vel *nauſeabunda*, fugienda ſunt.

250. *Terminis Artis* (199) loco nominum genericorum abuti inconſultum eſt.

251. Nominum Claſſium (204) & Ordinum cum *genericis* par eſt ratio.

252. Nomina Claſſium & Ordinum *e viribus*, *modo naſcendi*, *foliis*, ſimilibusque petita, mala ſunt.

253. Nomina Claſſium & Ordinum notam *eſſentialem* (187) & *characteriſticam* (189) includant.

254. Nomina Claſſium & Ordinum a *plantæ* cujuſdam nomine deſumta, ſub quo totam cohortem intellexere Veteres, in genere excluſa, claſſibus naturalibus tantum inſerenda ſunt.

255. Nomina Claſſium & Ordinum *unico* (215) vocabulo conſtabunt.

VIII.

DIFFERENTIÆ.

256. Perfecte nominata eſt planta nomine *generico* & *ſpecifico* (212) inſtructa.

257. Nomen ſpecificum plantam ab *omnibus* congeneribus (159) diſtinguat.

258. Nomen ſpecificum primo intuitu plantam ſuam manifeſtabit, cum differentiam (257), *ipſi plantæ inſcriptam*, contineat.

259. Nomen ſpecificum a partibus plantarum *non variantibus*, deſumi debet.

260. *Magnitudo* ſpecies non diſtinguit.

261. Notæ *collatitiæ* cum aliis ſpeciebus *diverſi generis*, falſæ ſunt.

262. Notæ *collatitiæ* cum aliis ſpeciebus *ejuſdem generis*, malæ ſunt.

263. *Inventoris*, vel alius cujuſcunque *nomen*, in differentia non adhibeatur.

264. *Locus* natalis ſpecies diſtinctas non tradit.

265. *Tempus* florendi vegetandique maxime fallax eſt differentia.

266.

Digitized by Google

266. *Color* in eadem ſpecie mire ludit, hinc in differentia nihil valet.

267. *Odor* ſpeciem nunquam clare diſtinguit.

268. *Sapor* pro ratione manducantis ſæpe variabilis eſt, hinc in Differentia excludatur.

269. *Uſus* differentiam Botanico vanam ſubminiſtrat.

270. *Sexus* nullibi ſpecies diverſas conſtituit unquam.

271. *Monſtroſi* (150) flores & plantæ omnes a naturalibus originem trahunt.

272. *Hirſuties* fallax eſt differentia, cum ſæpe cultura deponatur.

273. *Duratio* ſæpe magis ad locum, quam ad plantam pertinet; in differentia eam adhibere non arridet.

274. *Multitudo* plantæ loco ſæpe mutatur.

275. *Radix* (81) differentiam realem ſubminiſtrat, ad eam tamen, niſi omnes aliæ intercluſæ ſint viæ, non confugiendum eſt.

276. *Trunci* (82) notæ differentias ſæpe optimas edunt.

277. *Folia* (83) elegantiſſimas naturaliſſimaſque differentias exhibent.

278. *Fulcra* (84) communiter optimas differentias relinquunt.

279. *Fructificationis ſitus* (85) maxime realis eſt differentia.

280. A *partibus* (86) *fructificationis*, ni ſumma cogat neceſſitas ; nulla expoſcenda eſt differentia.

281. *Notæ genericæ* (192), in differentia uſurpatæ; abſurdæ ſunt.

282. Differentia omnis e *numero*, *figura*, *proportione* & *ſitu* variarum plantarum partium (81-85) neceſſario deſumatur.

283. Ne *varietas* (158) *loco ſpeciei* (157) ſumatur, ubique cavendum eſt.

284. Nomen *genericum* ſingulis *Speciebus* applicari debet.

285. Nomen ſpecificum ſemper *genericum ſequi* oportet.

286. Nomen ſpecificum *ſine generico*, eſt quaſi campana ſine piſtillo.

287. Nomen ſpecificum ipſi nomini generico *adglutinatum* non erit.

288. Nomen ſpecificum genuinum eſt vel Synopticum vel Eſſentiale.

289. Nomen ſpecificum *Synopticum* (288) plantis congeneribus (159) notas ſemidichotomas imponit.

290.

290. Nomen ſpecificum *Eſſentiale* (288) notam differentem ſingularem; ſuæque ſpeciei tantummodo propriam, exhibet.

291. Nomen ſpecificum quo *brevius* eſt, eo etiam melius, ſi modo tale (257).

292. Nomen ſpecificum *nulla* admittat *vocabula*, niſi quibus a congeneribus neceſſario diſtinguitur.

293. Nomen ſpecificum *nullum*; ſpeciei in ſuo genere ſolitariæ (203), imponi poteſt.

294. Nomen ſpecificum imponat; *qui* novam *adinvenerit* ſpeciem; ſi modo neceſſe ſit (293) tale.

295. Nominis ſpecifici vocabula non erint *compoſita*, nominibus genericis ſimilia, nec *græca*, ſed tantum latina: nam quo ſimpliciora, eo etiam meliora.

296. Nomen ſpecificum non erit *tropis* Rhetoricis figuratum, multo minus *erroneum*, ſed fideliter, quæ natura dictitat, exponat.

297. Nomen ſpecificum nec *comparativum*, nec *ſuperlativum* ſit.

298. Nomen ſpecificum *terminis* poſitivis, non vero negantibus, utatur.

299. *Similitudo* omnis, in nomine ſpecifico uſurpata, dextra manu notior erit, licet & hæc minus placeat.

E 300.

300. Nomen ſpecificum, nullum *adjectivum ſine* oppoſito *ſubſtantivo* adhibeat.

301. Omne *adjectivum* (300) in nomine ſpecifico *ſequi debet* ſubſtantivum ſuum.

302. *Adjectiva* (300) in nomine ſpecifico uſurpata, *e terminis* artis ſelectis (81-85), ſi modo ſufficientibus, petenda ſunt.

303. *Particulas*, adjectiva ſubſtantivave conjungentes, nomen ſpecificum excludat.

304. Notæ diſtinctivæ partes plantarum (80), non vero adjectiva, in nomine ſpecifico diſtinguant.

305. *Parentheſin* Nomen ſpecificum nunquam admittat.

IX.

VARIETATES.

306. Nomini generico (VII) & ſpecifico (VIII) etiam varians, ſi quod tale (158), addi poteſt.

307. Nomina generica, ſpecifica & variantia *literis diverſæ magnitudinis* ſcribenda ſunt.

308.

308. *Sexus* (149) varietates *naturales* conſtituit, reliquæ omnes varietates *monſtroſæ* ſunt.

309. Varietates monſtroſas (308) conſtituunt flores *multiplicati* (120), *pleni* (121), *proliferi* (122), plantæ *luxuriantes*, *faſciatæ*, *mutilatæ*: in numero, figura, proportione & ſitu partium omnium (80), nec non ſæpe *Color*, *Odor*, *Sapor*, & *tempus*.

310. Caſuales monſtroſitates (309) & varietates, ſi leviſſimæ vixque notabiles ſunt, eas non curat Botanicus (7).

311. Luxuriationes (309) foliorum in *foliis oppoſitis* & *digitatis* facillime adſunt.

312. *Morboſas* plantas, vel etiam *ætates* in Nominibus varietatum aſſumere, ſæpius ſuperfluum eſt.

313. *Color* corollæ, in cæruleis purpureiſque petalis, facillime variat.

314. *Locus aquoſus* folia inferiora, *montoſus* autem ſuperiora ſæpius findit.

315. Planta naturalis (157), nomine varietatibus (158) oppoſito, notari non debet.

316. *Cultura* tot varietatum mater, optima quoque varietatum examinatrix eſt.

317. *Varietates* diverſas *ſub* ſua ſpecie colligere, non minoris eſt, quam ſpecies ſub ſuo genere collocare (284).

Digitized by Google

X.

SYNONYMA.

318. Synonyma *ſunt* diverſa Phytologorum (6) nomina, eidem plantæ impoſita, eaque generica (VII), ſpecifica (VIII) & variantia (IX).

319. In Synonymis nomen optimum *agmen ducat*, quale ſit ſelectum aliquod, vel ipſius Auctoris nomen.

320. Synonyma *eadem* conjungantur.

321. Synonyma ſingula *novam* ordiantur *lineam*.

322. In Synonymis *Auctor* & *Pagina*, ubique ad finem indicanda ſunt.

323. In completa Synonymorum cohorte, *inventorem* notula ſive Aſteriſco notare placet.

324. Nomina cujuſcunque Regionis vel loci *vernacula*, in Synonymorum cohorte, ſuperflua ſunt.

XI.

Digitized by Google

XI.

ADUMBRATIONES.

325. Adumbrationes quæcunque de plantis, alicujus momenti, tradita ſunt, contineant; ut *Nomina* (VII), *Etymologias*, *Claſſes* cum *ordinibus* omnium ſyſtematum realium (26), *Characteres* (VI), *Differentias* (VIII) *Varietates* (IX), *Synonyma* (X), *Deſcriptiones* (326), *Icones* (332), *Loca* (334), *Tempora* (335).

326. Deſcriptio (325) per *omnium partium* externarum plantæ (80) veram explicationem (81-85), Fructificatione (86) minime neglecta (92-131), inſtituitur.

327. Deſcriptio (326) compendioſiſſime, tamen perfecte, terminis tantum artis (III) ſi ſufficientes, partes depingat, ſecundum *numerum*, *figuram*, *proportionem*, & *ſitum*.

328. Deſcriptio (327) ordinem naſcendi ſequatur.

329. Deſcriptio (328), diſtinctas partes plantarum (80), in *diſtinctis paragraphis* tradat.

330. Deſcriptio longior vel brevior (327), utraque mala eſt.

331. *Menſura* (327) magnitudinis, a manu deſumta, in plantis convenientiſſima eſt.

Digitized by Google

332. *Icones* (325) *magnitudine* & *ſitu* naturali depingi debent.

333. Icones optimæ *omnes* plantæ *partes*, licet minimas etiam Fructificationis (326), exhibeant.

334. *Loca* (325) plantarum natalia, late ſumta, triplicia ſunt: *Communia* ſcilicet, *Alpina* & *Marina*, quorum ſpecies variæ.

335. *Tempus* (325) vegetandi, florendi, fructumque ferendi, nunquam ſine *loco* & gradu *elevationis* indicandum eſt.

XII.

VIRES.

336. *Vires* plantarum a *fructificatione* (86) deſumat Botanicus (7), qua talis, cum ſapore (357-363), odore (358-359) interdum colore (364-365) & loco (357) limitatas.

337. Quæcunque plantæ *genere* conveniunt (165), *etiam virtute conveniunt*; quæ Ordine (161) naturali (162) continentur, etiam virtute propius accedunt; quæque Claſſe (160) naturali (77) congruunt, etiam viribus quodammodo congruunt.

338.

Digitized by Google

338. GRAMINUM folia jumentis læta paſcua, ſemina minora avibus, majora hominibus eſculenta ſunt.

339. STELLATÆ Raji diureticæ dicuntur.

340. ASPERIFOLIÆ Raji adſtringentes & Vulnerariæ ſunt.

341. PENTANDRIA *monogyna baccifera monopetala* communiter venenata eſt.

342. UMBELLATÆ (118) in *ſiccis* locis aromaticæ, calefacientes, reſolventes & carminativæ; in humidis (357) autem venenatæ ſunt; radice & ſeminibus pollent.

343. HEXANDRIÆ radices ſecundum ſaporem (358) & odorem (359), edules vel noxiæ ſunt.

344. Plantæ quarum flores *Antheris bicornibus* (108) gaudent, adſtringunt; ſi bacciferæ, acidæ & eſculentæ ſunt.

345. ICOSANDRIÆ fructus pulpoſus eſculentus eſt.

346. POLYANDRIA plerumque venenata eſt.

347. DIDYNAMIA *Gymnoſperma* odorata, cephalica, & reſolvens eſt: folia virtute pollent.

348. TETRADYNAMIA antiſcorbutica, aquoſa & acris eſt; quæ virtus exſiccatione imminuitur.

349. MONADELPHIA *Polyandra* mucilaginoſa & emolliens eſt.

350.

350. DIADELPHIÆ folia jumentis, ſemina animalibus eſculenta, flatulenta ac farinacea ſunt.

351. SYNGENESIA varie & ſpecifice medicamentoſa putatur; communiter amara eſt.

352. GYNANDRIA *Diandria* aphrodiſiaca dicitur.

353. AMENTACEÆ *acifoliæ* reſiniferæ ſunt.

354. CRYPTOGAMIA vegetabilia ſæpius ſuſpecta continet.

355. Plantæ quarum flores *Nectariis* a petalis ſeparatis (110) gaudent, communiter venenatæ ſunt.

356. LACTESCENTES communiter venenatæ ſunt minus tamen *ſemifloſculoſæ* Tournefortii.

357. Plantæ in *ſiccis* ſapidiores, in *humidiuſculis* inſipidæ magis, in *aquoſis* ſæpius corroſivæ ſunt.

358. *Sapidæ* & *Odoratæ* inſipidas & inodoras viribus ſuperant; demptis enim his, caſtratur etiam virtus.

359. Sapidæ & *Suaveolentes* bonæ ſunt, *graveolentes* autem malæ, *nauſeoſæ* vero purgantes, vomitoriæ vel venenatæ ſunt.

360. *Dulces* nutriunt, *pingues* emolliunt magis, *ſalſæ* ſtimulant & calefaciunt magis.

361. *Acres* corroſivæ ſunt, ſi vero per exſiccationem ſapore privantur, edules ſæpe evadunt.

C 36[2]

362. *Amaræ* alcalinæ ſunt, ſtomachicæ, antivenereæ & ſæpius ſuſpectæ.

363. *Acidæ* calorem & ſitim reſtinguunt. *Auſteræ* adſtringunt.

364. Flores & fructus *rubri* acidum communiter occultant.

365. *Color* floris *luridus* & *aſpectus* totius plantæ *triſtis*, ſuſpectas reddit plantas.

In ſcientia Naturali

Principia veritatis

Obſervationibus confirmari debent.

Digitized by Google

CONCLUSIONES
EX
DICTIS.

I. Quod in *Bibliotheca Botanica* maxima pars reſtet.

II. Quod *Syſtemata* plura confici & debeant & poſſint.

III. Quod *terminis artis* erroneis & inſufficientibus laboraverit Botanica.

IV. Quod *eſſentia* & primaria fundamenta *Botanices* in ſolis petalis & fructu malo quæſita ſint.

V. Quod *ſexus* conſideratio Botanico maxime ſit neceſſaria.

VI. Quod nullus *character* antea datus rite ſit conſtructus.

VII. Quod vix dimidia pars *nominum genericorum* laudabilis ſit.

VIII. Quod vix ulla *Differentia* ſpecifica recte elaborata ſit.

Digitized by Google

IX. Quod *vegetabilium numerus* ad dimidio fere minorem redigi debeat.

X. Quod *Synonyma* iſta copioſa recentiorum maxime deſiderarentur conjuncta.

XI. Quod paucæ *adumbrationes* rite factæ ſint.

XII. Quod *vires* plantarum e ſyſtemate naturali optime intelligantur.

F I N I S.

TYPIS JOAN. WILH. DE GROOT.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google